

แบบฟอร์มรายงานความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงานโครงการ
ของวิทยาลัยชุมชนสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

ชื่อแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (กิจกรรมที่ ๙ การทำสบู่จากน้ำผึ้งชันโรง) ตามโครงการถนนสายน้ำผึ้ง
งบประมาณที่ใช้ ๑๐,๙๕๐ บาท

๑. ความเป็นมา/หลักการและเหตุผลของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

ชันโรง (stingless bee) เป็นผึ้งชนิดหนึ่งไม่มีเหล็กไน ซึ่งมีอยู่ทุกภาคของประเทศไทยโดยแต่ละภาคจะมีชื่อเรียกชันโรงแตกต่างกันไปโดยภาคเหนือเรียกชันโรงชนิดตัวเล็กกว่า “ขี้ตังนี่ขี้ตังนี่หรือขี้ตัง”(Trigonalaveiceps) ถ้าชนิดตัวใหญ่จะเรียกว่า “ขี้ย้าดำ”(T. apicalisและT. collina) ส่วนชันโรงที่มีขนาดใหญ่มากจะเรียกว่า “ชันโรงยักษ์ หรือขี้ย้าแดง” (T. fimbriata) ภาคใต้เรียกชันโรงไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ว่า “แมลงอ่อง” ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเรียกชันโรงว่า “ตัวขำมะโรง โรมหรืออีโลม” และภาคตะวันตกเรียกชันโรงว่า “ตัวตุงตุง” หรือ “ตุง” เป็นต้น สำหรับชันโรงเป็นแมลงผสมเกสรตัวเล็ก ๆ จัดอยู่ในจำพวกผึ้งที่มีวิวัฒนาการสูงกว่า ผึ้งป่าและผึ้งหึ่ง อีกทั้งชันโรงสามารถให้ผลผลิตน้ำผึ้งอีกด้วย น้ำผึ้งและเกสรดอกไม้จากชันโรง มีราคาแพงกว่าน้ำผึ้งทั่ว ๆ ไปเนื่องจากเชื่อกันว่า น้ำผึ้งชันโรงมีคุณค่าทางโภชนาการสูงกว่า และอาจเป็นเพราะว่ารังชันโรงหายาก และแต่ละรังก็มีปริมาณน้ำผึ้งเพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้ ในวงการนักษะสมพระเครื่องและเครื่องรางของขลังเชื่อว่ายางไม้และไขผึ้งจากชันโรง ใช้อุดฐานพระเครื่องและอุดเบี้ยแก้ที่บรรจุพรอทได้เป็นอย่างดีชันโรง เป็นแมลงที่อยู่ในเขตร้อน มีหลายชนิดแต่ที่พบเห็นส่วนใหญ่ที่อยู่ใกล้ชิดกับคนโดยชอบทำรังตามบ้านเรือน เช่น ตามฝาบ้าน หลังหลังคา มีประมาณ ๕ ชนิด ชันโรงมีการปรับตัวเก่ง สร้างรังให้มีความปลอดภัยต่อตัวเองและพวกพ้องได้ดี ถึงแม้ว่าชันโรงจะมีถิ่นกำเนิดอยู่ในเขตร้อน แต่บางสายพันธุ์พบในบริเวณภาคเหนือของไทย สำหรับภาคใต้ในพื้นที่อำเภอเทพาก็ยังมีผึ้งชันโรงอยู่ในบางพื้นที่ที่ชาวบ้านสามารถใช้ภูมิปัญญาจากการสังเกตศึกษารวมชาติจินตนาการเป็นการเลี้ยงผึ้งชันโรงเพื่อเก็บเกี่ยวน้ำผึ้งมาเป็นรายได้เสริมของครอบครัว โดยเฉพาะชาวบ้านในพื้นที่ หมู่ 3 ตำบลเทพา มีการเลี้ยงผึ้งชันโรงอยู่ จำนวนหลายครัวเรือน ซึ่งชาวบ้านกลุ่มนี้มีความประสงค์ที่เรียนรู้เพื่อการเพิ่มมูลค่าของน้ำผึ้งและการเพิ่มปริมาณการผลิต

ด้วยเหตุนี้ วิทยาลัยชุมชนสงขลา จึงเสริมโอกาสที่พัฒนาการเลี้ยงผึ้งชันโรงในชุมชนพหุมาก ตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา โดยการจัดโครงการถนนสายน้ำผึ้ง

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งชันโรง และเพิ่มมูลค่าสินค้า

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ชาวบ้านบ้านพหุมาก ตำบลเทพา อำเภอเทพา จำนวน ๓๐ คน

๔. วิธีการดำเนิน (ขั้นตอนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรม/ช่วงการดำเนินงานและวิทยากรเป็นใคร)

ที่	กิจกรรม	เดือน	หมายเหตุ
๑	ติดต่อวิทยากร - นางสาววีรญา สมณะ สมาชิกกลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรง	มิถุนายน ๖๐	
๒	ขออนุมัติกิจกรรมที่ ๙ การทำสบู่จากน้ำผึ้งชั้นโรง	๑๙ มิถุนายน ๖๐	
๓	จัดกิจกรรมที่ ๙ การทำสบู่จากน้ำผึ้งชั้นโรง	๕ กรกฎาคม ๖๐	
๔	สรุปผลการจัดกิจกรรมการทำสบู่จากน้ำผึ้งชั้นโรง	๖ กรกฎาคม ๖๐	

๕. รายละเอียดในการดำเนินการ (เชิงพรรณนา)

พิธีเปิดโครงการถนนสายน้ำผึ้ง (กิจกรรมที่ ๙ การทำสบู่จากน้ำผึ้งชั้นโรง) กิจกรรมประกอบไปด้วย

๑. บรรยายเกี่ยวกับส่วนผสมต่างๆที่จะใช้ในการทำสบู่
๒. บรรยายเกี่ยวกับสรรพคุณส่วนผสมต่างๆที่จะใช้ในการทำสบู่
๓. บรรยายเกี่ยวกับอัตราส่วนของส่วนผสมต่าง ๆ ที่จะใช้ในการทำสบู่
๔. ฝึกปฏิบัติการผสมวัตถุดิบต่างๆและเทลงในแบบพิมพ์ของการทำสบู่

๖. ผลผลิต/ผลลัพธ์ (ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการราชการ)

๖.๑ เชิงปริมาณ

จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการเลี้ยงชั้นโรงเชิงพาณิชย์ จำนวน ๒๘ คน

๖.๒ เชิงคุณภาพ

ร้อยละ 80 ของผู้เข้ารับการอบรมสามารถทำสบู่จากน้ำผึ้งชั้นโรงได้อย่างถูกต้อง

๗. ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

๗.๑ ปัญหาอุปสรรค

-

๗.๒ ข้อเสนอแนะ

ให้ทางวิทยาลัยชุมชนสงขลาช่วยขับเคลื่อนทางการตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของชาวบ้าน

๘. ภาพกิจกรรม (แสดงกิจกรรมการอบรม และแสดงผลผลิต)

